

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/52/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8423200727
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Babinová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8423200727.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Daniely Babinovej a členov senátu JUDr. Viery Kandrikovej a JUDr. Michala Boroňa v právnej veci navrhovateľa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, XXX XX C., právne zastúpeného Mgr. Adriánom Bobkom, advokátom, so sídlom Námestie sv. Egídia 78, 058 01 Poprad proti odporcom: 1/ D. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXX, XXX XX F., 2/ G. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXX, XXX XX F., 3/ G. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXX, XXX XX F., všetci zastúpení JUDr. Máriou Didekovou, advokátkou, AK so sídlom Zdravotnícka 2, 058 01 Poprad, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia s príslušenstvom, o odvolaní odporcov v 1/ - 3/ rade proti uzneseniu Okresného súdu Kežmarok č.k. 6C/29/2023 – 17 zo dňa 03.05.2023, jednohlasne takto

rozhodol:

I. M e n í uznesenie tak, že nárok na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.

II. P r i z n á v a odporcom v 1. až 3. rade nárok na náhradu trov celého konania, voči navrhovateľovi v rozsahu 100%, o výške ktorých bude rozhodnuté osobitným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie rozhodol následovne:

„I. U k l a d á žalovaným v 1. až 3. rade, aby sa nepribližovali k žalobcovi A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, XXX XX C., na vzdialenosť menšiu ako 50 metrov, s výnimkou účasti na súdnych konaniach a konaniach pred orgánmi činnými v trestnom konaní.

II. Súd p o u č u j e žalovaných v 1. až 3. rade o možnosti podať proti žalobcovi žalobu vo veci samej, predmetom ktorej bude nárok na náhradu škody alebo inej ujmy spôsobenej výkonom neodkladného opatrenia. Stranami sporu vo veci samej budú tie subjekty, ktorým bude svedčiť aktívna a pasívna legitímácia z hľadiska uplatniteľného hmotného práva. Súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší rozhodnutím, ktorým žalobe vo veci samej vyhovel.

III. Žalobca m á n á r o k na náhradu trov konania proti žalovaným v 1. až 3. rade v rozsahu 100%, o výške ktorého rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením.“

2. Svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 337 ods. 1 – 3 CSP. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, citoval ust. § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, 2, § 329 ods. 1, 2 CSP, poukázal na inštitút neodkladného opatrenia ako procesného prostriedku pri osobitnom charaktere konania, pre tie prípady keď vyplynie nevyhnutnosť, že je potrebné isté vzťahy upraviť neodkladným opatrením. Vychádzal z toho, že žalobca je otcom maloletej H., ktorá bola zverená do starostlivosti matky, ktorá je manželkou žalovaného v 1. rade, a dochádza k nezhodám medzi navrhovateľom a odporcom v 1. rade ako manželom matky maloletej, odporcom v 2. rade jeho brat, a odporcom v 3. rade jeho otec. Pri preberaní dieťaťa v zmysle rozsudku, ktorým upravil súd prvej inštancie práva a povinnosti voči maloletému dieťaťu a otcovi upravil styk v konkrétnom čase

a konkrétnom období, kde dieťa sa má odovzdať a následne ho aj vrátiť matke dochádza k vážnym nezhodám. Poukázal na to, že rodinné vzťahy medzi rodičmi maloletej H., ale aj odporcami sa stupňujú, a to až do agresivity a fyzického násillia na základe predložených listinných dôkazov bolo dôvodné návrhu vyhovieť tak, ako ho podal navrhovateľ.

3. Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podali odvolanie odporcovia v 1. až 3. rade. Poukázali na to, že žiadne nebezpečenstvo z ich strany navrhovateľovi nehrozí, práve naopak navrhovateľ napáda rodinu matky. Odporcovia sa domnievajú, že z jeho strany došlo k zneužitiu inštitútu neodkladného opatrenia, a poukázali na to, že voči nemu rodina matky a aj odporcovia boli nútení podať podnety na začatie trestného stíhania a začatie priestupkového konania voči osobe navrhovateľa. Matka maloletého dieťaťa má strach z navrhovateľa a viackrát navrhovateľ matke ublížil. Tvrdenia navrhovateľa v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa nezakladajú na pravde. Práve navrhovateľ napadol fyzicky odporcu v 1. rade, a aj odporcu v 3. rade, o čom svedčia predložené listinné dôkazy, to znamená lekárske správy a potvrdenia o oznámení pre podozrenie trestných činov ublíženia na zdraví, nebezpečného prenasledovania, nebezpečného vyhrážania, a oznámenie o priestupku zo strany odporcov. Z tohto dôvodu navrhovali zmeniť rozhodnutie súdu prvej inštancie, respektíve ho zrušiť a priznať im nárok na náhradu trov konania. K listinným dôkazom odporcovia pripojili aj uznesenie Krajského súdu v Prešove č.k. 9Co32/2023 – 103 zo dňa 18.04.2023, z ktorého vyplýva, že Krajský súd v Prešove, ako súd odvolací, potvrdil uznesenie súdu 1. stupňa č.k. 4C/76/2022 – 50 zo dňa 03.02.2023, ktorým súd prvej inštancie uložil odporcovi, teraz navrhovateľovi, aby sa nepribližoval k matke maloletého dieťaťa, teda navrhovateľke tohto neodkladného opatrenia I. E., na menšiu vzdialenosť ako 50 metrov s tým, že vychádzal z listinných dôkazov, ktoré matka predložila v súvislosti so správaním sa otca maloletého. Právna zástupkyňa odporcov doplnila ďalší dôkaz o tom, že sestra matky maloletého natáčala obrazovo – zvukový záznam z udalosti, kedy opäť došlo k stretu medzi navrhovateľom a matkou maloletého, ktorý navrhovateľ vytrhol matkinej sestre mobilný telefón z ruky, udrel ju pästou a poškodil mobilný telefón, o čom urobila znova oznámenie o tomto trestnom čine.

4. K odvolaniu odporcov sa vyjadril navrhovateľ, ktorý uviedol, že nie je pravdou, aby navrhovateľ napádal odporcov, ale naopak odporcovia opakovanými podnetmi na trestné stíhanie snažia sa urobiť z navrhovateľa nebezpečného, agresívneho a impulzívneho človeka. Pokiaľ došlo k stretu medzi navrhovateľom a odporcami, vždy sa navrhovateľ len bránil. Je potrebné konštatovať, že tieto tvrdenia a podnety zo strany odporcov, ale aj matky maloletého dieťaťa sú účelové konania v snahe, aby odlúčili otca s maloletou a vytvorili čo najdlhšiu medzeru medzi ich vzťahmi, čo sa im aj darí, a niekedy sa stane, že aj niekoľko mesiacov za sebou sa nemôže s dieťaťom kontaktovať, napríklad aj po dobu 5 mesiacov. Pokiaľ aj tvrdia, že matka dieťaťa sa bojí byť s otcom v kontakte, je potrebné konštatovať, že aj takáto situácia prebehla a matke sa nič nestalo. Žiaden konflikt pri odovzdávaní a prevzatí dieťaťa a stretávaní sa s matkou maloletej nebol, keď boli prítomní len oni traja. Vždy je konflikt vtedy, ak sú prítomní aj matkin manžel alebo jeho príbuzní. Preto takisto aj samotný navrhovateľ podal podnety na začatie trestného stíhania pre trestné činy nebezpečného vyhrážania, ublíženia na zdraví voči odporcom v 1. a 2. rade.

5. K tomuto vyjadreniu navrhovateľa sa vyjadrili odporcovia, ktorí trvali na tom, že práve navrhovateľ je tým človekom, ktorý vyvoláva konflikty a žalovaní sa snažia len ochrániť matku maloletého dieťaťa a majú početné dôkazy, ktoré svedčia o týchto okolnostiach. V priebehu konania dokonca navrhovateľ napadol sestru odporcov, ktorá má obavy o svoje zdravie, napadol ju fyzicky, a opakovane ju udrel, zničil jej mobil, spôsobil škodu, odmieta vrátiť dieťa v stanovenom čase. Navrhovateľ má agresívnu povahu, je impulzívny a matka maloletého dieťaťa sa ho bojí. Tento návrh na neodkladné opatrenie podal výlučne účelovo, aby zabránil odporcom v 1. až 3. rade zúčastniť sa odovzdávania dieťaťa. Z pohľadu odporcov došlo k zneužitiu inštitútu neodkladného opatrenia. Navrhovateľ spravidla napáda každého, kto je prítomný, pri odovzdávaní maloletého dieťaťa matkou. Dochádza z jeho strany k verbálnym aj fyzickým útokom. Trvajú na tom, že navrhovateľ neoprávnene sleduje obydlie, v ktorom maloleté dieťa býva a ktoré je ale obydlím odporcom v 3. rade a jeho manželky. Matka dieťaťa je teda vystavená fyzickým atakom.

6. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací podľa § 34 CSP prejednal rozhodnutie, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 378, § 379 a § 380 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovaných je dôvodné. Súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým a právnym záverom.

7. Nateraz z obsahu spisu vyplýva, odvolací súd rozsudkom Okresného súdu Kežmarok č. k. 5P/49/2020 - 207 zo dňa 12.02.2021 opatrovnícky súd rozhodol o návrhu matky mal. Sofie na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. zo dňa 04.06.2020 tak, že maloletú zveril do osobnej starostlivosti matky (Výrok I.), ktorej zveril oprávnenie zastupovať maloletú v bežných veciach a spravovať jej majetok (Výrok II.), otcovi uložil povinnosť platiť na výživu maloletej 150,- eur mesačne vždy do 20. dňa v mesiaci (Výrok III.) a styk otca s maloletou upravil tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou vždy v párnom týždni kalendárneho roka v sobotu v čase od 10.00 hod do 16.00 hod, a v nedeľu v čase od 10.00 hod do 16.00 hod, a každý párný piatok a nepárny pondelok v mesiaci v čase od 10.00 hod. do 16.00 hod v týždni s tým, že v stanovený čas si maloletú vyzdvihne v mieste jej bydliska a po skončení realizácie styku v stanovený čas matke v mieste jej bydliska odovzdá (Výrok IV.) Výrokom V. tohto rozsudku súd matke uložil povinnosť bezodkladne telefonickými alebo elektronickými prostriedkami preukázateľne informovať otca o zdravotnom stave maloletej, o absolvovaných lekárskech vyšetreniach a kontrolách. Výrokom VI. obom rodičom uložil povinnosť oznámiť nemožnosť realizácie styku 24 hodín pre začatím styku a výrokom VII. obom rodičom uložil povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu a psychologickému poradenstvu podľa § 37 ods. 2 písm. d) Zákona o rodine po dobu 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku. Rozsudok vo všetkých výrokoch, okrem výroku IV., nadobudol právoplatnosť dňa 18.05.2021. Vo výroku IV., proti ktorému otec podal včas odvolanie, rozsudok nadobudol právoplatnosť v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa 20.04.2022, č. k. 21CoP/100/2021 - 298, ktorým bol rozsudok v tomto výroku odvolacím súdom potvrdený, dňa 03.05.2022.

8. Z uvedeného nepochybne vyplýva, že navrhovateľovi ako otcovi maloletej H. bol rozsudkom Okresného súdu Kežmarok č. k. 5P/49/2020 - 207 zo dňa 12.02.2021 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 21CoP/100/2021 - 298 zo dňa 20.04.2022 upravený styk s jeho maloletou dcérou H. J. H., a to tak, že v stanovený deň a čas si maloletú dcéru vyzdvihne v mieste bydliska maloletej a po skončení realizácie styku v stanovený deň a čas odovzdá maloletú matke v mieste bydliska maloletej, pričom maloletá má v súčasnosti bydlisko u svojej matky, bez účasti akejkoľvek tretej osoby pri realizácii tohto styku. Súd pritom pri úprave tohto styku vychádzal z pozitívneho vzťahu oboch účastníkov ako rodičov k maloletej, dobrých predpokladov oboch k výchove maloletej a zabezpečeniu jej zdravého vývinu a záujmu maloletej vytvárať a budovať vzťah k obom rodičom. S odôvodnením, že práve matka otcovi nepotvrdovala termíny realizácie styku, ktoré jej otec včas oznamoval, súd obom uložil oznamovať si vzájomne skutočnosti rozhodné pre styk otca s maloletou vždy 24 hodín pred začatím styku.

9. Z obsahu ďalšieho spisu vedeného na tomto súde pod sp. zn. 4C/76/2022, v ktorom žiadala matka maloletej H. nariadiť neodkladné opatrenie podľa § 325 ods. 1 písm. f), g) a h) Civilného sporového poriadku voči otcovi maloletej súd zistil, že vzťahy rodičov maloletej H. sa od septembra 2022 začali zhoršovať, keďže matka maloletej sa dňa 10.09.2022 vydala za D. E.. Spolu s dcérou tak zmenili celkové rodinné pomery a aj bydlisko. Do života maloletej dcéry žalobcu tak vstúpili ďalšie osoby, manžel jej matky a jeho rodičia. Ich úlohou nepochybne nie je nahradiť úlohu otca maloletej v rodine, avšak tak ako manžel jej matky, tak aj jeho rodičia, sa stali prirodzenou súčasťou širšieho rodinného prostredia maloletej, čím sa celkové vzťahy v rodine (vrátane vzájomných vzťahov rodičov maloletej) stali nepochybne ešte viac komplikovanejšími, vyžadujúcimi si o to väčšie úsilie a vzájomnú toleranciu všetkých. Z dôkazov predložených žalobcom v kontexte všetkých skutočností zistených vo veci sa javí, že celkovú situáciu vyhrcojú najmä vzťahy žalobcu s manželom matky maloletej, žalovaným 1/, jeho bratom- žalovaným 2/ a ich otcom- žalovaným 3/ na strane jednej a žalobcom na strane druhej, ktorých nezhody sa stupňujú až do trestných stíhaní.

10. Z obsahu spisu vyplýva, že boli podané podnety na začatie trestného stíhania zo strany odporcov v 1. – 3. rade k osobe žalobcu, zároveň lekárske správy svedčiace o poraneniach D. E. a I. E., oznámenia o priestupku voči osobe navrhovateľa. Tieto listinné dôkazy sa týkajú obdobia od septembra 2022 až do apríla 2023. Rovnako predložil listinné dôkazy aj navrhovateľ, z ktorých vyplýva, že v období za júl a august 2023 podal podnety na začatie trestného stíhania voči neznámym páchatelom týkajúce sa jeho osoby.

11. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v účinnom znení (ďalej len „Civilný sporový poriadok“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

12. Podľa § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13. Podľa § 325 ods. 2 písm. h) Civilného sporového poriadku, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

14. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd prejednáva vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadom akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený, ale aj povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

15. Odvolací súd v konaní relevantne posudzuje konkrétne dôvody uvádzané v odvolaní, a to či bol zistený skutkový stav správne a úplne a či sa aplikovali správne príslušne právne predpisy, pričom v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument, ale na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd SR II. ÚS/78/2005).

16. Podstatou inštitútu neodkladného opatrenia je urýchlená ochrana ohrozených alebo porušených práv, ktorú súd poskytuje na základe rýchlejšieho procesného postupu. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia má obsahovať opis rozhodujúcich skutočností, a to s cieľom zistiť, že je vyžadovaná bezodkladná úprava pomerov a hodnovernosť týchto skutočností, ktorá by bola dôvodom, že sa má poskytnúť ochrana. Osvedčenie týchto okolností musí byť náležité preto, že práve v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia súd, ktorý koná o tomto návrhu nemusí prihliadať na všetky procesné formality, a môže rozhodnúť v skrátenom konaní a spravidla nevykonáva žiadne dôkazy. Hodnoverné osvedčenie nároku však musí viesť k záveru, že miera pravdepodobnosti úspešnosti strany v následnom konaní o žalobe je v danom prípade vyššia, než je pravdepodobnosť zamietnutia. V tomto smere potom je potrebné pozerať na to, či opísaným skutočnostiam a osvedčeniam týchto skutočností je potrebné poskytnúť súdnu ochranu.

17. Odporcovia v odvolaní pripojili listinné dôkazy a označili súdne konanie, ktoré svedčí o tom, že práve navrhovateľovi bolo obmedzené približovanie sa k matke maloletého dieťaťa, ktorej manželom je odporca v 1. rade, odporca v 2. rade je jeho brat, a odporca v 3. rade je jeho otec, ku ktorým dochádza v súvislosti so stykom otca s maloletou dcérou manželky odporcu v 1. rade, a toto rozhodnutie bolo potvrdené aj odvolacím súdom. V konaní sa konštatuje agresívne správanie navrhovateľa voči matke maloletého dieťaťa, to znamená, že aj vyjadrenia navrhovateľa v duplike a v replike v tomto súdnom konaní o tom, že sú to nepreukázané skutočnosti, na ktoré odporcovia poukazujú vo svojom odvolaní sa nepreukázali ako pravdivé.

18. Súd prvej inštancie poskytol navrhovateľovi ochranu vychádzajúc z listinných dôkazov, ktoré predložil navrhovateľ v súvislosti s nezhodami s odporcami v 1. až 3. rade v čase, kedy si prichádza pre maloleté dieťa, ktorého je otcom, a lekárske svedectvo z odboru ortopédie a potvrdenie OO PZ Kežmarok, ktorým prijali podanie navrhovateľa na ďalšie konanie. Odvolací súd konštatuje, že tieto dva listinné dôkazy nepresvedčili odvolací súd o dôvodnosti nariadenia neodkladného opatrenia v takom duchu, v akom to urobil súd prvej inštancie. Naliehavosť a dôvodnosť takejto úpravy konajúcim súdom nebola dostatočná, a nesvedčala o tom, že listinné dôkazy, ktoré predložil a ktoré mali vyústiť do protiprávneho konania odporcov v 1. až 3. rade. V priebehu odvolacieho konania, kedy reagovali na vydané neodkladné opatrenia odporcovia v 1. až 3. rade, a súd prvej inštancie umožnil vyjadrovať sa navrhovateľovi a znova odporcom, navrhovateľ predložil v podobe listinných dôkazov, ale aj v podobe CD nosiča a USB kľúča ďalšie dôkazy, ktoré mali potvrdiť jeho tvrdenia o tom, že odporcovia v 1. až 3. rade sú tí, ktorí útočia na osobu navrhovateľa. Predložené dôkazy navrhovateľom nesvedčia o protiprávnom konaní, konkrétne odporcov v 1. až 3. rade. Podnety boli prijaté voči osobám, ktoré neboli oboznámené. V priebehu odvolacieho konania sa na tomto nič nezmenilo ani do rozhodnutia, o odvolaní odporcov dňa 22.08.2023, a z tohto dôvodu je možné prisvedčiť odvolateľom, že neboli preukázané tieto okolnosti, ktoré by mali za následok zásah súdnej moci v rozsahu, ktorý je uvedený vo výrokovej časti rozhodnutia súdu prvej inštancie.

19. Preto odvolací súd dospel k záveru, že sú splnené podmienky na zmenu súdneho rozhodnutia podľa § 388 CSP, a návrh navrhovateľa na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

20. O trovách celého konania podľa § 396 ods. 2 CSP rozhodoval odvolací súd, ktorý zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie. Keďže návrh navrhovateľa bol zamietnutý, je potrebné vychádzať z ust. § 255 ods. 1 CSP, to znamená zo zásady úspechu v tomto konaní, keďže išlo o konanie pred začatím akéhokoľvek konania vo veci samej, a toto rozhodnutie bolo teda vydané s konečnou platnosťou. Odvolací súd vychádzal z toho, že úspech v konaní mali odporcovia v 1. až 3. rade, preto im priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% voči navrhovateľovi. O výške trov konania bude rozhodnuté podľa § 262 ods. 1, 2 CSP osobitným uznesením.

21. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).